

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของโครงการ

โรงไฟฟ้าบริษัท ไตรเอนเนอร์ จำกัด เป็นบริษัทผลิตกระแสไฟฟ้าเอกชนรายใหญ่ในจังหวัดราชบุรีซึ่งเป็นระบบโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วม โดยประกอบด้วยชุดกังหันก๊าซ 2 ชุด และชุดกังหันไอน้ำ 1 ชุด ซึ่งในการออกแบบสามารถกังหันก๊าซ 1 ชุดสามารถให้กำลังการผลิตกระแสไฟฟ้าได้ 230 MW กังหันก๊าซชุดที่ 2 ให้กำลังการผลิตกระแสไฟฟ้าได้ 230 MW และชุดกังหันไอน้ำสามารถให้กำลังการผลิตกระแสไฟฟ้าได้ 240 MW รวมแล้วโรงไฟฟ้าแห่งนี้สามารถให้กำลังการผลิตกระแสไฟฟ้าได้ทั้งหมด 700 MW แต่ในปัจจุบันพบว่าเครื่องยนต์กังหันก๊าซ 1, 2 และกังหันไอน้ำสามารถให้กำลังการผลิตกระแสไฟฟ้าโดยเฉลี่ยได้เพียง 206.1 MW, 208.2 MW และ 236.6 MW เท่านั้นซึ่งรวมแล้วโรงไฟฟ้านี้สามารถทำกำลังการผลิตได้เพียงแค่ 650.9 MW ซึ่งถ้าเปรียบเทียบกับค่าที่ออกแบบ จะเห็นว่าประสิทธิภาพของเครื่องยนต์กังหันก๊าซต่ำลง ส่วนผลให้กำลังผลิตของเครื่องยนต์กังหันก๊าซลดลงประมาณ 50 MW สาเหตุอย่างหนึ่งที่ทำให้ประสิทธิภาพของเครื่องยนต์กังหันก๊าซต่ำกว่าค่าที่ออกแบบไว้คือความแตกต่างของสภาพอากาศจริงที่ป้อนให้กับเครื่องยนต์กังหันก๊าซกับสภาพอากาศที่ใช้ในการออกแบบมีความแตกต่างกัน โดยที่สภาพอากาศที่ได้ทำการออกแบบไว้ คือ อุณหภูมิ 24.5°C และความชื้นสัมพัทธ์ 32 เปรอเซ็นต์ แต่จากข้อมูลของโรงไฟฟ้า สภาพอากาศในบริเวณดังกล่าวมีค่าดังนี้คือ อุณหภูมิเฉลี่ยเท่ากับ 27.5°C และความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยเท่ากับ 61.5 เปรอเซ็นต์ ซึ่งมีความแตกต่างกันพอสมควรซึ่งน่าจะส่งผลให้ประสิทธิภาพของเครื่องยนต์กังหันก๊าซต่ำกว่าจากที่ออกแบบซึ่งข้อมูลดังกล่าวทางทีมพัฒนาประสิทธิภาพของบริษัทโรงไฟฟ้า ไตรเอนเนอร์ จำกัด จึงได้มีการติดตั้งระบบฉีดพ่นละอองน้ำ (Fogger System) เพื่อเป็นการลดอุณหภูมิของอากาศก่อนเข้าเครื่องยนต์กังหันก๊าซ ซึ่งเมื่อติดตั้งระบบฉีดพ่นละอองน้ำแล้วสามารถทำให้ประสิทธิภาพของเครื่องยนต์กังหันก๊าซสูงขึ้น แต่ทางทีมผู้ผลิตพบว่าระบบนี้ยังมีข้อเสียคือจะทำให้ความชื้นในห้องเผาไหม้เพิ่มขึ้น ส่วนผลให้ประสิทธิภาพของเครื่องยนต์กังหันก๊าซไม่ได้สูงเท่าที่ควร ซึ่งนอกจากปัญหาอุณหภูมิและความชื้นในอากาศของประเทศไทยที่แตกต่างกับค่าที่ออกแบบแล้ว ปัจจัยที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ทางผู้จัดทำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของโครงการ (ต่อ)

โครงการนี้เชื่อว่าจะส่งผลต่อประสิทธิภาพของเครื่องยนต์กังหันก๊าซได้แก่ อัตราส่วนอากาศต่อเชื้อเพลิงที่ใช้ในเครื่องยนต์กังหันก๊าซนี้ เพื่อเป็นการตรวจสอบสมมติฐานและเสนอแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพให้เครื่องยนต์กังหันก๊าซ โครงการนี้จึงทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพอากาศทางเข้า กับประสิทธิภาพของเครื่องยนต์กังหันก๊าซ โดยทำการศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องได้แก่ อุณหภูมิ กระปำะแห้งและความชื้นสัมพัทธ์ นอกจากนี้ยังได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนของอากาศต่อเชื้อเพลิงกับประสิทธิภาพของเครื่องยนต์กังหันก๊าซด้วย ซึ่งมีวิธีการดำเนินงานโดยสังเขปดังนี้คือ นำข้อมูลเก่าที่ทางโรงไฟฟ้าบันทึกไว้มาสร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของเครื่องยนต์กังหันก๊าซ และนำแบบจำลองที่ได้นั้นไปทำการปรับปรุงกับข้อมูลจริงของโรงไฟฟ้าแห่งนี้ หลังจากนั้นทดสอบ คำนวณโดยใช้สภาพอากาศเข้าที่แตกต่างออกไปเพื่อหาแนวโน้มของประสิทธิภาพซึ่งจะทำให้รู้ว่าตัวแปรที่ได้ตั้งสมมติฐานไว้ส่งผลต่อประสิทธิภาพของเครื่องยนต์กังหันก๊าซมากน้อยเพียงใด โดยข้อมูลที่ทำการศึกษาระบบนี้จะนำเสนอต่อทีมพัฒนาประสิทธิภาพของโรงไฟฟ้าบริษัท ไตรเอนเนอรี่ จำกัด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับเครื่องยนต์กังหันก๊าซต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพอากาศเข้ากับประสิทธิภาพของเครื่องยนต์กังหันก๊าซ

1.3 ขอบข่ายของโครงการ

1.3.1 ใช้ข้อมูลเก่าของเครื่องยนต์กังหันก๊าซเพียงเครื่องเดียวใช้ข้อมูลตั้งแต่วันที่ 4 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548 ถึงวันที่ 26 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2548 ในการสร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์

1.3.2 สมมติว่าประสิทธิภาพของคอมเพรสเซอร์ ห้องเผาใหม่ กังหันก๊าซ และเครื่องกำเนิดไฟฟ้ามีค่าคงที่

1.3.3 ในห้องเผาใหม่ถือว่าเป็นการเผาใหม่ก๊าซธรรมชาติกับอากาศชี้น และเป็นการเผาใหม่ที่สมบูรณ์ ในโตรเจนและไอน้ำในอากาศชี้นไม่มีส่วนร่วมในการเกิดปฏิกิริยา

1.3.4 ตัวแปรที่มีผลต่อประสิทธิภาพ จะเลือกศึกษาเฉพาะ อุณหภูมิภายนอก ความชื้นสัมพัทธ์ และอัตราส่วนอากาศ ต่อเชื้อเพลิง เท่านั้น

1.4 ขั้นตอนการดำเนินงานของโครงการ

- 1.4.1 ศึกษาการทำงานของเครื่องยนต์กังหันก๊าซและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- 1.4.2 รวบรวมข้อมูลที่จำเป็นในการสร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์
- 1.4.3 สร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของแต่ละอุปกรณ์ของเครื่องยนต์กังหันก๊าซ
- 1.4.4 ทดสอบความถูกต้องของแบบจำลอง
- 1.4.5 ทำการประมาณค่าประสิทธิภาพของเครื่องยนต์กังหันก๊าซจากแบบจำลองที่สร้างขึ้นโดยทำการแปรค่าตัวแปรที่ทำการศึกษา
- 1.4.6 ประมวลผลข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผล

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินงาน

- 1.5.1 สามารถบอกความสัมพันธ์ระหว่าง อุณหภูมิกระเบ้าและของอากาศเข้า กับ ประสิทธิภาพของเครื่องยนต์กังหันก๊าซ ได้
- 1.5.2 สามารถบอกความสัมพันธ์ระหว่าง ความชื้นสัมพันธ์ของอากาศเข้า กับ ประสิทธิภาพ ของเครื่องยนต์กังหันก๊าซ ได้
- 1.5.3 สามารถบอกความสัมพันธ์ระหว่าง อัตราส่วนเชื้อเพลิง กับ ประสิทธิภาพของเครื่องยนต์ กังหันก๊าซ ได้
- 1.5.4 สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการสร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของเครื่องยนต์กังหันก๊าซ ไปวางแผนในการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับเครื่องยนต์กังหันก๊าซ ได้

1.6 งบประมาณ

1.6.1 ค่าหมึกปรินเตอร์	500 บาท
1.6.2 ค่าจ้างเข้าเล่มรายงาน	1,000 บาท
1.6.3 ค่าวัสดุและอุปกรณ์	500 บาท
รวมเป็นเงิน	2,000 บาท

หมายเหตุ : ขออนุมัติถ้าเนื่องด้วยรายการ